

7

bepalende thema's binnen de maakindustrie

Nick Spelthan en Chrit Verlinden beschikken samen over decennialange ervaring met de toepassing van bedrijfssoftware in de maakindustrie. Zij weten wat nodig is om Microsoft-implementaties te laten slagen en delen zeven bepalende thema's binnen de dagelijkse praktijk van de maakindustrie.

Nick Spelthan
Industrie expert

Chrit Verlinden
Business consultant

1

Bedrijfssoftware is nooit het antwoord als je niet weet wat de vraag is

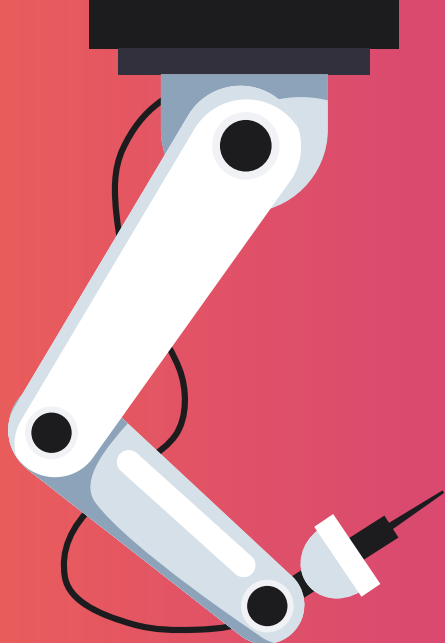
Nick: "Klanten vragen vaak of we hun ERP- of CRM-systeem kunnen vervangen. Dat kunnen we. Maar de keuze voor software is wat ons betreft de laatste stap in een groter proces. We vragen daarom altijd door om de vraag achter de vraag te ontdekken. Wat wil je bereiken op de lange termijn? Welke doelen streef je na? We zetten bewust een stap achteruit en kijken samen met de klant naar het grotere geheel: de organisatie, de processen en hoe alles samenkomt op de werkvloer. Pas dan kunnen we écht adviseren over de oplossing die het beste bij die organisatie past.

Begin niet bij software, begin bij waarde. Voor maakbedrijven verandert de wereld razendsnel. Wie technologie als startpunt neemt, loopt het risico vast te zitten in processen die door systemen worden gedictieerd. Bepaal eerst welke businesswaarde je wilt creëren. Dáár ligt het vertrekpunt. Pas daarna breng je technologie in lijn met die doelen, niet andersom."

2

Impact van cybersecurity wordt onderschat

Nick: "Productiestilstand is altijd al de grootste nachtmerrie geweest van maakbedrijven, daarin is de afgelopen decennia niks veranderd. Maar de gevolgen zijn tegenwoordig veel groter, want alle machines in een fabriek zijn

digitaal verbonden: IT en OT raakt steeds meer met elkaar verweven. We zien nu dat een productieproces wel zes of zeven dagen stil kan liggen als er een hack is.

We zien ook dat hackers steeds slimmer worden in hun methodes om binnen te dringen. Cyberdreigingen stoppen niet buiten kantooruren. Daarom is 24/7 monitoring essentieel om verdachte activiteiten direct te signaleren en te blokkeren. Met een centraal Security Operations Center kun je automatisch ingrijpen voordat schade ontstaat."

Hoe kijken bedrijven hier strategisch naar? Nick: "Veel bedrijven zagen dit als een moment om te wachten, maar dat kan een strategische misser zijn. Wat we steeds meer zien, is dat bedrijven ESG niet meer zien als een soort verplichting, maar als een kans om van duurzaamheid een *unique selling point* te maken. Maakbedrijven realiseren zich dat je met circulariteit kosten kan besparen, maar dat het ook kan bijdragen aan de positionering van het bedrijf om zo nieuwe doelgroepen aan te spreken."

Het productieproces tot in detail vastleggen in ERP geeft schijnzekerheid

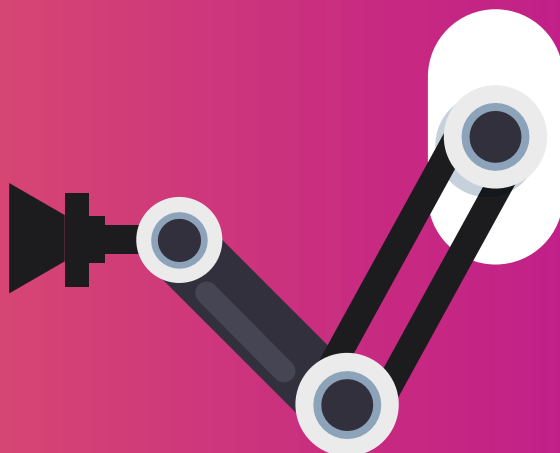
Met de opmars van ERP, enkele decennia geleden, zijn veel maakbedrijven hun productieprocessen gedetailleerd gaan vastleggen in systemen. In de praktijk ziet Chrit vaak dat dit meer moeite kost dan dat het voordeel oplevert. "Je kunt elke bewerking door een fabriek tot in detail beschrijven en elke individuele handeling of stap administratief regisseren, maar wat is daar het nut van? De meeste teams op de werkvloer weten heus wel wat ze moeten doen."

ESG-compliance: waarom wachten geen optie is

Wet- en regelgeving op het gebied van ESG (Environmental, Social en Governance, de drie pijlers van duurzaamheid) veroorzaakt veel

onduidelijkheid in de maakindustrie. Bedrijven moeten hun duurzaamheidsinspanningen rapporteren op basis van de CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) en de CSDDD (Corporate Sustainability Due Diligence Directive). Maar in april 2025 stemde het Europees Parlement in met uitstel.

Een beter alternatief, aldus Chrit: "Sluit aan op de Lean-methodologie met value stream mapping. Maak een team zelf verantwoordelijk voor de uitkomst. De manier waarop zij de uitkomst realiseren, laat je over aan hun zelfregelend vermogen, onder andere middels daily stand-ups. Kies bij het ontwerpen van ERP-productieroutingen voor een hoger aggregatieniveau en voorkom onnodig micromanagement." Dat werkt ook in de praktijk: "Recentelijk hebben we bij een klant het aantal routebewerkingen met factor drie teruggebracht, terwijl het proces qua planning en voortgang transparant bleef."

5

Modellen zijn snel achterhaald

Een andere vorm van schijnzekerheid waar Chrit zijn vraagtekens bij zet: "Maakbedrijven maken vaak gebruik van vaste 'if this, then that'-modellen die zijn vastgelegd in ERP-systemen. Als een artikel binnenkomt, moet het op die plek in het magazijn worden gezet. In de praktijk zien we dat dit soort modellen vaak al achterhaald zijn zodra ze zijn vastgelegd. Maakbedrijven opereren namelijk in een dynamische en complexe omgeving. Medewerkers op de werkvloer zijn vaak veel beter in staat om bepaalde logistieke beslissingen te nemen, omdat zij veel kennis en ervaring hebben die zich lastig laat vangen in regels en modellen." De oplossing is dan ook niet méér modellen, maar betere ondersteuning van medewerkers. Chrit: "Bij een fabrikant waar

ik vaak kom, was de logistiek rondom het wegzetten van het eindproduct zó complex dat het onmogelijk was om dit volledig in ERP vast te leggen. Daarom hebben we ervoor gezorgd dat de medewerkers, die alle afhankelijkheden het beste begrijpen, altijd beschikken over de meest actuele informatie. Door hun ervaring te combineren met de actuele situatie en laatste stand van zaken, kunnen zij nu sneller en beter bepalen wat de juiste keuze is."

Multi-company ERP is nuttig, maar niet altijd

Chrit: "Door fusies en overnames werd multi-company ERP zo'n vijftien jaar geleden erg populair. ERP-systemen konden dat goed faciliteren. Er ontstonden zo 'bedrijven binnen bedrijven', elk met hun eigen P&L-administratie en verantwoordelijk voor hun eigen resultaat. Centrale afdelingen als inkoop, magazijnbeheer of IT konden shared services aanbieden. Dit soort multi-company-constructies groeide vaak uit tot een administratief gedrocht. Zeker bij groepcompany-constructies met meerdere onderliggende bv's met eigen P&L binnen één fiscale eenheid en land.

6

Inmiddels hebben ERP-systemen een ontwikkeling doorgemaakt voor een slimmere manier van samenwerken binnen een complexe organisatie. In Microsoft Dynamics 365 is het veel eenvoudiger geworden om meerdere entiteiten aan te maken en financiële dwarsdoorsnedes te maken. Als twee fabriekshallen gebruikmaken van dezelfde voorraad, kun je gemakkelijk bijhouden wie welke materialen heeft gebruikt en wanneer. Daarmee voorkom je dat je multi-company-constructies hoeft te gebruiken met alle administratieve rompslomp die daarbij komt kijken, vanwege intercompany-inkoop- en verkooporders."

AI begint bij de business, niet bij technologie

Nick: "AI staat momenteel volop in de belangstelling, maar de praktijk is weerbarstiger dan de hype doet vermoeden. Om er daadwerkelijk waarde uit te halen, is een bepaald niveau van digitalisering nodig. Dat betekent niet dat alles in de cloud moet draaien. Ook in hybride omgevingen, waar on-premise en cloudapplicaties naast elkaar bestaan, zijn AI-toepassingen goed mogelijk. De doorslaggevende factor is of data betrouwbaar, veilig en gestructureerd beschikbaar is. Veel maakbedrijven moeten

7

daar nog stappen in zetten: data is versnipperd, systemen zijn beperkt geïntegreerd en een centrale data-architectuur ontbreekt vaak. Pas wanneer die basis op orde is, wordt het zinvol om AI breder in te zetten. Dan komen concrete toepassingen binnen bereik, zoals predictive en zelfs preventive maintenance, waarbij sensoren en algoritmes helpen om machine-uitval te voorspellen of zelfs te voorkomen, en AI medewerkers daadwerkelijk ondersteunt in hun dagelijkse werk. Wat werkt nu echt in de praktijk? Op basis van onze ervaringen in de maakindustrie zien we dat deze drie succesfactoren het verschil maken voor succesvolle AI-toepassingen:

- 1. Maak er geen IT feest van, de business is leidend:** AI begint bij een concreet operationeel probleem, niet bij technologie. De business bepaalt waar waarde te behalen is zoals minder stilstand, betere planning, hogere leverbetrouwbaarheid en het beheersen van operationele risico's terwijl IT faciliteert. AI is daarmee een middel om processen voorspelbaarder te maken en beter in control te komen, geen doel op zich.
- 2. Zorg dat data en processen op orde zijn:** AI versterkt wat er al is: het goede én het slechte. Zonder betrouwbare data en stabiele processen levert AI vooral ruis op, bijvoorbeeld door onduidelijke of verouderde operationele data. Digitalisering is daarom geen stap ná AI, maar een noodzakelijke basis ervoor.
- 3. Integreer AI in het dagelijks werk van mensen:** AI creëert pas waarde wanneer het medewerkers ondersteunt in hun dagelijkse beslissingen. Door AI te integreren in bestaande werkwijzen via signalen, aanbevelingen of inzichten, ontstaat vertrouwen en gebruik. Zo wordt AI een praktische assistent in plaats van een black box. ■

Benieuwd wat dit betekent voor jouw organisatie?

De thema's in dit artikel, van AI tot cybersecurity en duurzaamheid, raken aan vraagstukken waar veel maakbedrijven mee worstelen. Maar elke organisatie staat ergens anders. Ontdek hoe Fellowmind jou verder kan helpen.

AI Agent Portfolio

Benieuwd welke AI-agents al beschikbaar zijn voor jouw organisatie? Bekijk ons portfolio met standaard Microsoft-agents en Fellowmind HiveAI Agents en ontdek wat er vandaag al mogelijk is.

AI Agents Portfolio

Training

Wil je jouw team sterker maken in het werken met AI en Copilot? Ons Learning Services-team biedt praktische trainingen aan: van het bouwen van je eigen AI-agent tot effectief werken met Copilot in Microsoft 365.

Copilot trainingen

AI workshop

Niet zeker waar AI de meeste waarde toevoegt in jouw organisatie? In onze workshop brengen we dat samen in kaart. Je gaat naar huis met een concreet en geprioriteerd overzicht van de AI-kansen met de hoogste businesswaarde voor jouw organisatie.

AI Workshops

